

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ УЧНІВ **З ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ** У СИСТЕМІ ЗАГАЛЬНОЇ ОСВІТИ

При оцінюванні навчальних досягнень учнів основної групи за показником навчального нормативу визначають рівень навчальних досягнень (низький, середній, достатній, високий), а потім за технічними показниками виконання рухової дії та теоретичними знаннями виставляють оцінку в балах (таблиця).

Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів	Показники навчальних нормативів	Бали
Учень (учениця) має фрагментарні уявлення з предмета; розрізняє та виконує відповідно до вимог лише елементи фізичних вправ	Низький	1
		2
		3
Учень (учениця) виявляє розуміння основних положень навчального матеріалу, наводить приклади; техніка виконання фізичних вправ має незначні відхилення від встановлених вимог, які аналізуються та виправляються з допомогою вчителя	Середній	4
		5
		6
Учень(иця) має достатньо повні знання, вільно застосовує вивчений матеріал, уміє аналізувати допущені помилки й робити висновки. Володіє технікою виконання фізичних вправ, виконує вправи обов'язкових комплексних тестів оцінювання стану фізичної підготовленості	Достатній	7
		8
		9
Учень (учениця) володіє узагальненими, міцними знаннями з предмета; має достатню тактичну підготовку для виконання навчальних завдань; має системні навички техніки виконання фізичних вправ, що відповідають встановленим вимогам	Високий	10
		11
		12

АБО

Рівні навчальних досягнень	Бали	Характеристика навчальних досягнень учня (учениці)
Низький	1	Учні можуть розпізнавати деякі об'єкти вивчення та називають їх (на побутовому рівні)
	2	Учні описують незначну частину навчального матеріалу; частково розпізнають інвентар та обладнання для проведення занять
	3	Учні мають фрагментарні уявлення з предмета вивчення; з допомогою вчителя виконують елементарні фізичні вправи; використовують за призначенням навчальний інвентар та обладнання
Середній	4	Учні знають окремі відомості, що стосуються фізичних вправ; виконують елементарні технічні елементи вправ за зразком
	5	Учні відтворюють навчальний матеріал, необхідний для виконання фізичних вправ, з допомогою вчителя; виконують більшість технічних елементів вправ з недоліками
	6	Учні самостійно відтворюють значну частину навчального матеріалу, необхідного для виконання фізичних вправ; виконують більшість запропонованих вправ
Достатній	7	Учні самостійно і логічно відтворюють фактичний і теоретичний матеріал, необхідний для виконання практичних завдань; частково контролюють власні навчальні дії; вправи виконують з окремими незначними відхиленнями в техніці за показниками кінематичних, динамічних або ритмічних характеристик (недосконала міжмязева координація, недостатня злитність виконання, незначна скутість рухів тощо); в основному виконують навчальні завдання під час уроку

Достатній	8	Учні виявляють розуміння навчального матеріалу, наводять приклади, намагаються аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежності між фізичними вправами та їх впливом на організм; використовують набуті знання і уміння в стандартних ситуаціях; вправи виконують відповідно до вимог кінематичних, динамічних та ритмічних характеристик техніки (вільно, легко, невимушено) у стандартних сприятливих умовах їх виконання: виконувє більшість навчальних завдань
	9	Учні володіють навчальним матеріалом і реалізують свої знання та вміння в практичній діяльності; можуть аналізувати і систематизувати інформацію щодо впливу фізичних вправ на організм; вправи виконують відповідно до вимог кінематичних, динамічних та ритмічних характеристик техніки (вільно, легко, невимушено) у прогнозовано варіативних умовах: виконують всі
Високий	10	Учні володіють глибокими знаннями та уміннями і застосовують їх у нестандартних ситуаціях; беруть активну участь в розробленні та застосуванні комплексів вправ, спрямованих на розвиток фізичних якостей; вправи виконують відповідно до вимог кінематичних, динамічних та ритмічних характеристик техніки (вільно, легко, невимушено) у непрогнозовано варіативних умовах; старанно виконують всі навчальні завдання
	11	Учні володіють гнучкими знаннями і навичками в межах вимог навчальної програми, аргументовано використовують їх у нестандартних ситуаціях; самостійно розробляють комплекси вправ, спрямованих на розвиток фізичних якостей; вправи виконують ефективно на фоні втоми; при виконанні навчальних завдань проявляють позитивні
	12	Учні мають системні знання та навички з предмета, свідомо використовують їх, у тому числі, у проблемних ситуаціях; самостійно розробляють комплекси вправ, спрямованих на розвиток фізичних якостей та забезпечують їх якісне виконання; вправи виконують ефективно у змагальних умовах; можуть регулювати процес виконання навчальних завдань відповідно до індивідуальних потреб організму

ПРАВИЛА ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ З ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

Відповідно до Інструкції про розподіл учнів на групи для занять на уроках фізичної культури, затвердженої наказом МОЗ та МОН від 20.07.2009 року за № 518/674 учні розподіляються на основну, підготовчу та спеціальну медичні групи. Для основної медичної групи фізична підготовка проводиться в повному обсязі згідно з навчальними програмами з урахуванням індивідуальних особливостей розвитку дитини. Учні, які за станом здоров'я віднесені до підготовчої медичної групи, відвідують обов'язкові уроки фізичної культури та опановують навчальний матеріал відповідно до вимог навчальної програми. Таким учням рекомендовано поступове збільшення фізичного навантаження без здачі навчальних нормативів та додаткові заняття у групах загальної фізичної підготовки. Учні, які за станом здоров'я віднесені до спеціальної медичної групи, відвідують обов'язкові уроки фізичної культури, але виконують корегувальні вправи і вправи для загального фізичного розвитку, які їм не протипоказані. Учні, незалежно від рівня фізичного розвитку та медичної групи, а також тимчасово звільнені від фізичних навантажень, повинні бути обов'язково присутніми на уроках фізичної культури. Доступне навантаження для учнів, які за станом здоров'я належать до підготовчої та СМГ, встановлює учитель фізичної культури.

Оцінювання навчальних досягнень учнів на уроках фізичної культури може здійснюватися за такими видами діяльності:

1. Засвоєння техніки виконання фізичної вправи (може здійснюватися окремо від прийому навчального нормативу).
2. Виконання навчального нормативу (з урахуванням динаміки особистого результату).
3. Виконання навчальних завдань під час проведення уроку.
4. Засвоєння теоретичних знань.

При цьому оцінка за виконання нормативу не є домінуючою під час здійснення тематичного, семестрового чи річного оцінювання. Для оцінювання розвитку фізичних якостей використовуються орієнтовні навчальні нормативи, передбачені цією програмою, та нормативи, запропоновані у кожному модулі за роками вивчення. Порядок їх проведення визначає вчитель відповідно до календарно-тематичного планування. При складанні навчального нормативу за його показником визначають рівень досягнень (низький, середній, достатній, високий), а потім за технічними показниками виконання рухової дії та теоретичними

знаннями виставляють оцінку в балах. Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів із фізичної культури затверджені наказом МОН України від 05.05.08 р. № 371.

Оцінюючи навчальні досягнення учнів з фізичної підготовленості, потрібно дотримуватися таких вимог:

1. Навчальні нормативи складають учні основної медичної групи, які на момент прийняття нормативу не скаржаться на погане самопочуття та стан здоров'я.
2. Кожній заліковій вправі передуює спеціальна фізична підготовка (не менше як на двох заняттях).
3. Перед складанням нормативу вчитель проводить інструктаж та розминку, а після – відновлювальні вправи.
4. Учні мають можливість перездати норматив на визначеному вчителем занятті.
5. Учитель зобов'язаний забезпечити безумовне дотримання правил і виконання вимог щодо безпеки під час здачі нормативів.
6. Оцінювання навчальних досягнень учнів, віднесених до підготовчої групи, здійснюється на загальних підставах, за винятком приймання навчальних нормативів.

При оцінюванні навчальних досягнень з фізичної культури також враховуються особисті досягнення протягом навчального року; ступінь активності учнів на уроках; залучення учнів до занять фізичною культурою в позаурочний час; участь у спортивних змаганнях усіх рівнів. На основі зазначених показників учителі можуть застосовувати різноманітні системи нарахування «бонусних» балів. Наприклад, якщо учень (иця) виконав (ла) залікову вправу на певний рівень, але при цьому його (її) особистий результат виконання цієї вправи поліпшився порівняно з попереднім показником, учитель може виставити оцінку на 1-2 бали вище за ту, яка передбачається навчальними нормативами.

У період з 01.09. по 01.10. кожного навчального року з метою адаптації учнів до навантажень на уроках фізичної культури прийом навчальних нормативів не здійснюють, а заняття мають рекреаційно-оздоровчий характер з помірними навантаженнями. Невиконання нормативів з причин, не залежних від учня,

непропорційний фізичний розвиток, пропуски занять з поважних причин, не є підставою для зниження підсумкової оцінки успішності.

ПРОЦЕДУРИ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ З ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

1. Оцінювання досягнень учнів, які за станом здоров'я віднесені до СМГ:

- рекомендується поточне оцінювання за теоретико-методичні знання, техніку виконання корегувальних вправ та завдань уроку (за сприятливих для учня умов, на користь учня);
- оцінка виставляється за орієнтовний навчальний норматив, тему, I, II семестр та річна, а також у свідоцтво чи атестат у вигляді «зар»;
- якщо оцінено хоча б один семестр (бально), то виставляється оцінка за рік, але при виставленні враховуються інтереси дитини (на користь дитини);
- для учнів, які за станом здоров'я взагалі звільнені від занять фізичною культурою, «зв» ставиться тільки за орієнтовний навчальний норматив, тему, I та II семестр та за рік.

2. Оцінювання досягнень учнів основної групи:

Орієнтовні навчальні нормативи:

- оцінки за орієнтовні навчальні нормативи виставляються у журналі під датою, коли проводилась здача нормативу;
- якщо учень в день здачі орієнтовного навчального нормативу був відсутній, то в журналі в цій клітинці ставиться «н», а оцінка виставляється у наступній вільній клітинці;
- учень має право перездати орієнтовний навчальний норматив у визначений учителем час;
- оцінка за орієнтовний навчальний норматив не є домінуючою при виставленні тематичної, семестрової та річної оцінок;
- ні в якому разі не приймаються орієнтовні навчальні нормативи в учнів звільнених від уроків фізичної культури, віднесених за станом здоров'я до СМГ чи підготовчих груп (напроти їх прізвища слід писати «зар» чи «зв»);

- орієнтовний навчальний норматив учитель має право змінювати (збільшувати чи зменшувати), враховуючи індивідуальні, статеві та вікові особливості учня.

Тематичне оцінювання:

- тематичне оцінювання проводиться після кожного модуля програми, але модулі можна розбивати на 2-3 підрозділи і проводити тематичне оцінювання;
- тематична оцінка виставляється до класного журналу в колонку без дати з написом «Тематична» (для 5-11 класів), «Тематичний бал» (для 2-4 класів);
- при виставленні тематичної оцінки враховуються всі види навчальної діяльності, що підлягали оцінюванню протягом вивчення теми, поточні оцінки та оцінки за орієнтовні навчальні нормативи;
- якщо учень (иця) був (ла) відсутній (я) на уроках протягом вивчення теми, у відповідну клітинку замість оцінки за «Тематичну» виставляється «н/а», для дітей, які за станом здоров'я віднесені до СМГ – «зар», для звільнених від занять з фізичної культури – «зв»;
- тематична оцінка не підлягає корегуванню.

Семестрове оцінювання:

- семестрова оцінка виставляється без дати до класного журналу в колонку з надписом I семестр, II семестр;
- семестрове оцінювання здійснюється на основі тематичних оцінок (при цьому мають враховуватися динаміка особистих навчальних досягнень учня (иці) з предмета протягом семестру, важливість кожного модуля, тривалість вивчення кожного модуля, складність змісту тощо);
- якщо учень (иця) був (ла) відсутній (я) на уроках протягом семестру, у відповідну клітинку замість оцінки за I та II семестр виставляється «н/а», для дітей, які за станом здоров'я віднесені до СМГ – «зар», для звільнених від занять з фізичної культури – «зв»;
- семестрова оцінка підлягає корегуванню. Скоригована семестрова оцінка виставляється без дати у колонку з надписом «скоригована» поруч із

колонкою I та II семестри. Колонки для виставлення скоригованих оцінок відводяться навіть за відсутності учнів, які виявили бажання їх коригувати. У разі, якщо учневі не вдалося підвищити результат, запис у колонку «скоригована» не робиться;

- Скоригована семестрова оцінка за I семестр виставляється до початку II семестру, за підсумками II семестру – не пізніше завершення поточного навчального року.

Річне оцінювання:

- виставляється в колонку «річна» без зазначення дати, не раніше, ніж через три дні після виставлення оцінки за II семестр;
- річне оцінювання здійснюється на основі семестрових або скоригованих семестрових оцінок;
- у разі коригування учнів оцінки за II семестр, річна оцінка їм виставляється не пізніше завершення поточного року;
- у випадку не атестації учня (иці) за підсумками двох семестрів у колонку «річна» робиться запис «н/а».

Такі ж критерії, правила та процедури оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти з фізичної культури діють для учнів, що здобувають освіту в індивідуальній формі (екстернатна, сімейна (домашня), педагогічний патронаж).